

CRNA GORA

VLADA CRNE GORE

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

PRIJEDLOG

OSNOVE ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE AZERBEJDŽANA

O READMISIJI (VRAĆANJU I PRIHVATANJU) LICA KOJA SU BEZ DOZVOLE BORAVKA

Podgorica, septembar 2014. godine

I. Ustavni osnov za zaključivanje sporazuma

Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžana o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka, sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tač. 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II. Ocjena stanja između Crne Gore i Republike Azerbejdžana

Republika Azerbejdžan je priznala Crnu Goru kao nezavisnu i suverenu državu 24. jula 2006. godine, a diplomatski odnosi između dvije države uspostavljeni su 15. aprila 2008. godine. Između Crne Gore i Republike Azerbejdžana postoje dobri bilateralni odnosi, čijem snaženju je doprinio niz bilateralnih susreta na najvišem nivou. Između dvije države postoji spremnost za snaženje bilateralne ugovorno pravne osnove, kroz zaključivanje međunarodnih sporazuma u različitim oblastima.

III. Razlozi zbog kojih se predlaže zaključivanje sporazuma

U cilju efikasnije borbe protiv ilegalne migracije Crna Gora ima interes da sa Republikom Azerbejdžan stvori pravne uslove za sprovođenje brzih i efikasnih postupaka identifikacije i bezbjednog vraćanja lica koja ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uslove ulaska, prisustva ili boravka na teritoriji Crne Gore ili Republike Azerbejdžan.

Takođe, kao jedno od privremeno mjerilo za PP 24, je predviđeno da Crna Gora pregovara i preduzima korake za zaključenje sporazuma o readmisiji s trećim zemljama i nastavlja s nesmetanim sprovođenjem sporazuma o readmisiji koji je potpisala s EU, uključujući i poštovanje zadatih rokova za odgovaranje na pojedinačne zahtjeve.

VI. Osnovna pitanja o kojima će se pregovori voditi odnosno bitni elementi koje ugovor treba da sadrži

a. Readmisija (vraćanje i prihvatanje) sopstvenih državljana koji ilegalno borave na teritoriji države potpisnice, njihove maloljetne nevjenčane djece i njihovih supružnika imao drugog državljanstva;

b. Readmisija lica koja su lišena prava na državljanstvo od strane države potpisnice kojoj se podnosi zahtjev, koja su ušla na teritoriju države potpisnice koja podnosi zahtjev a nemaju barem obećanje da će dobiti državljanstvo države potpisnice koja podnosi zahtjev;

c. Readmisija (vraćanje i prihvatanje) državljana trećih država koji su stigli na teritoriju države potpisnice koja podnosi zahtjev, koji posjeduju ili su u vrijeme ulaska posjedovali važeću vizu ili važeću dozvolu za boravak koju je izdala druga država potpisnica;

d. Vremenska ograničenja, tranzit, zaštita podataka, troškovi i zajednička pomoć između država potpisnica uključujući i uspostavljanje Stručne komisije;

e. Odnos država potpisnica prema obavezama koje proističu iz Konvencije o statusu izbjeglica, međunarodnih konvencija o ekstradiciji i tranzitu, Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, međunarodnih konvencija o azilu i međunarodnih sporazuma o readmisiji stranih državljana.

V. Procjena potrebnih finansijskih sredstava za izvršavanje sporazuma i način njihovog obezbjeđivanja

Primjena Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžana o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka, neće imati fiskalnog uticaja na Budžet Crne Gore u narednom periodu.

VI. Potreba usaglašavanja propisa

Zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Azerbejdžana o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka, ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa u Crnoj Gori.

VII. Predlog sastava delegacije

Predlažemo da se Raško Konjević, ministar unutrašnjih poslova, odredi za glavnog pregovarača za pregovore i zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Azerbejdžana o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka.

Takođe, predlažemo da se u sastav delegacije uključe predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija.

SPORAZUM

IZMEĐU

VLADE CRNE GORE I

VLADE REPUBLIKE AZERBEJDŽANA

O READMISIJI (VRAĆANJU I PRIHVATANJU) LICA KOJA SU BEZ DOZVOLE BORAVKA

Vlada Crne Gore i Vlada Republike Azerbejdžana (u daljem tekstu: ugovorne strane),

u želji da unaprijede saradnju između dvije države i obezbijede efikasniju primjenu propisa o kretanju lica,

smatrajući prioritetnim poštovanje i obezbjeđivanje prava i garancija koje su navedene u važećim propisima,

želeći da se, saglasno međunarodnoj praksi koja reguliše ovu oblast i prihvaćenim međunarodnim obavezama, uredi pitanje međusobne readmisije (vraćanje i prihvatanje) lica i odrede uslovi za tranzit državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva, čiji je ulazak ili boravak ne teritoriji druge ugovorne strane nezakonit,

u duhu efikasne saradnje a na principima reciprociteta,

uzimajući u obzir činjenicu da nezakonite migracije predstavljaju opasnost po javnu bezbjednost i ekonomsku stabilnost ugovornih strana,

svjesne činjenice da sprječavanje nezakonitih migracija lica predstavlja dio sveukupnih nastojanja na planu jačanja evropske saradnje,

saglasile su se o sljedećem:

Član 1

Definicije

U svrhu ovog Sporazuma, sljedeći izrazi imaju značenje:

- a) *Ugovorna strana molilja* označava ugovornu stranu koja je uputila zahtjev za vraćanje, prihvatanje ili tranzit;
- b) *Zamoljena ugovorna strana* označava ugovornu stranu kojoj je upućen zahtjev za vraćanje, prihvatanje ili tranzit;
- c) *Viza* označava odobrenje izdato ili odluku donešenu od strane nadležnih organa ugovornih strana koja je neophodna u cilju ulaska, boravka ili prelaska preko teritorija ugovornih strana. To ne uključuje aerodromsko-tranzitnu vizu.
- d) *Dozvola boravka* označava odobrenje bilo koje vrste izdato od strane nadležnih organa ugovornih strana kojim se licu odobrava boravak na svojoj teritoriji. To ne uključuje privremene dozvole za ostanak na svojoj teritoriji u vezi sa postupkom obrade zahtjeva za azil ili zahtjevom za dobijanje dozvole boravka.
- e) *Državljanin Crne Gore* označava lice koje ima državljanstvo Crne Gore u skladu sa njenim zakonodavstvom.

- f) *Državljanin Republike Azerbejdžana* označava lice koje ima državljanstvo Republike Azerbejdžana u skladu sa njenim zakonodavstvom;
- g) *Državljanin treće države* označava lice koje posjeduje državljanstvo koje nije crnogorsko niti azerbejdžansko;
- h) *Lice bez državljanstva* označava lice koje nema državljanstvo niti jedne države;
- i) *Nadležni organ* označava državne organe ugovornih strana koji su nadležni za primjenu ovog Sporazuma, u skladu sa članom 16 stav 1 ovog Sporazuma;
- j) *Tranzit* označava prelazak državljanina treće države ili lica bez državljanstva preko teritorije zamoljene ugovorne strane tokom putovanja iz ugovorne strane molilje u državu odredišta;
- k) *Readmisija (vraćanje i prihvatanje)* označava vraćanje od strane ugovorne strane molilje i prihvatanje od zamoljene ugovorne strane, lica (državljanina zamoljene ugovorne strane, državljanina trećih država ili lica bez državljanstva), koja ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju, uslove za ulazak, prisustvo ili boravak na teritoriji ugovornih strana, u skladu s odredbama ovog Sporazuma.

Član 2

Readmisija sopstvenih državljanina

1. Na zahtjev ugovorne strane molilje, zamoljena ugovorna strana će, bez formalnosti, prihvatiti na svoju državnu teritoriju svako lice koje ne ispunjava ili više ne ispunjava uslove za ulazak ili boravak koji se primjenjuju na državnoj teritoriji ugovorne strane molilje, ako je utvrđeno ili se može pretpostaviti, na osnovu prima facie dokaza, da to lice ima državljanstvo zamoljene ugovorne strane.
2. Zamoljena ugovorna strana će takođe prihvatiti:

- (a) maloljetnu nevjenčanu djecu lica iz stava 1 ovog člana, bez obzira na njihovo mjesto rođenja ili državljanstvo, osim u slučaju kada imaju nezavisno pravo boravka u ugovornoj strani molilji;
 - (b) bračnog druga lica iz stava 1 ovog člana, koji ima drugo državljanstvo, ako ima pravo ulaska i boravka ili dobije pravo ulaska i boravka na teritoriji zamoljene ugovorne strane, osim u slučaju kada ima nezavisno pravo boravka u ugovornoj strani molilji.
3. Zamoljena ugovorna strana će takođe izvršiti readmisiju lica koja su lišena ili su se odrekla državljanstva zamoljene ugovorne strane u vremenu nakon ulaska na teritoriju ugovorne strane molilje, osim ako je takvim licima barem obećana naturalizacija od strane ugovorne strane molilje.
 4. Nakon što je zamoljena ugovorna strana dala pozitivan odgovor na zahtjev za readmisiju, ovlašćeno diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene ugovorne strane je obavezno odmah, a najkasnije u roku od tri radna dana, da izda putnu ispravu koja je potrebna radi povratka lica koje je predmet readmisije, sa rokom važenja do dva mjeseca. Ako iz pravnih ili faktičkih razloga, nije moguće izvršiti transfer tog lica u periodu važenja putne isprave na koju je ona početno izdata, nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene ugovorne strane, u roku od 14 kalendarskih dana, izdaje novu putnu ispravu, čiji će period važenja biti istog trajanja. Ako zamoljena ugovorna strana, u roku od 14 kalendarskih dana, ne izda novu putnu ispravu, smatra se da prihvata korišćenje putne isprave za strance koju izdaje nadležni organ ugovorne strane molilje za povratak tog lica u zamoljenu ugovornu stranu.
 5. U slučaju da lice koje je predmet readmisije, uz državljanstvo Crne Gore ili Republike Azerbejdžana, posjeduje i državljanstvo neke treće države, ugovorna strana molilja uzima u obzir želju lica da bude vraćeno u državu po svom izboru.

Član 3

Readmisija državljana treće zemlje i lica bez državljanstva

1. Zamoljena ugovorna strana, na zahtjev ugovorne strane molilje, bez dodatnih formalnosti osim onih predviđenih ovim Sporazumom, prihvata sve državljane treće zemlje ili lica bez državljanstva koji ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju zakonske uslove koji su na snazi za ulazak, prisustvo i boravak na teritoriji ugovorne strane molilje, pod uslovom da je to dokazano, ili se može pretpostaviti na osnovu pribavljenih *prima facie* dokaza, da to lice:
 - (a) posjeduje, ili je u vrijeme ulaska posjedovalo, važeću vizu ili dozvolu boravka izdatu od strane nadležnih organa zamoljene ugovorne strane; ili je
 - (b) nezakonito i neposredno, ušlo na teritoriju ugovorne strane molilje nakon što je boravilo ili bilo u tranzitu preko teritorije zamoljene ugovorne strane.
2. Obaveza readmisije iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se, ako:

- (a) se državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva nalazilo samo u aerodromskom tranzitu preko međunarodnog aerodroma ugovornih strana; ili
 - (b) je ugovorna strana molilja izdala državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva vizu ili dozvolu boravka prije ili nakon ulaska na njenu teritoriju, osim ako:
 - i. to lice posjeduje vizu ili dozvolu boravka, izdatu od strane zamoljene ugovorne strane, koja ima duži period važenja; ili
 - ii. je viza ili dozvola boravka dobijena korišćenjem krivotvorenih ili falsifikovanih dokumenata, davanjem lažnih izjava, a da je to lice boravilo ili bilo u tranzitu na teritoriji zamoljene ugovorne strane; ili
 - iii. to lice ne ispoštuje bilo koji od uslova propisanih vizom, a da je to lice boravilo ili bilo u tranzitu na teritoriji zamoljene ugovorne strane.
3. Nakon što zamoljena ugovorna strana da pozitivan odgovor na zahtjev za readmisiju, ugovorna strana molilja izdaje tom licu putnu ispravu za stranca, neophodnu radi njegovog/njenog povratka u zamoljenu ugovornu stranu.

Član 4

Načela readmisije

1. U skladu sa stavom 2 ovog člana, za bilo koji transfer lica čija readmisija treba da se izvrši po osnovu jedne od obaveze sadržanih u članu 2 i 3, potrebno je podnošenje zahtjeva za readmisiju nadležnom organu zamoljene ugovorne strane.
2. Zahtjev za readmisiju nije potreban u slučaju kada lice čija readmisija treba da se izvrši posjeduje važeću putnu ispravu, i u slučajevima kada je lice državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, kada posjeduje i važeću vizu ili dozvolu boravka zamoljene ugovorne strane.

Član 5

Zahtjev za readmisiju

1. Zahtjev za readmisiju nadležni organ ugovorne strane molilje podnosi u pisanoj formi nadležnom organu zamoljene ugovorne strane, preko kanala sigurne veze, a naročito putem pošte ili i-mejla. Nadležni organ zamoljene ugovorne strane odmah po prijemu zahtjeva za readmisiju potvrđuje prijem.
2. Odgovor na zahtjev za readmisiju podnosi nadležni organ zamoljene ugovorne strane u pisanoj formi nadležnom organu ugovorne strane molilje preko kanala sigurne veze, a naročito putem pošte ili i-mejla. U slučaju odbijanja zahtjeva za readmisiju, razlozi se dostavljaju u pisanoj formi.

3. U mjeri u kojoj je moguće, zahtjev za readmisiju treba da sadrži sljedeće podatke:
 - (a) podatke o licu čiju readmisiju treba izvršiti (tj. ime, prezime, datum i mjesto rođenja, poslednje mjesto prebivališta) i, gdje je potrebno, podatke o maloljetnoj nevjenčanoj djeci i/ili bračnom drugu;
 - (b) dokumenta na osnovu kojih će državljanstvo biti dokazano i naznake o sredstvima kojima se obezbjeđuje *prima facie* dokaz državljanstva, tranzita, uslova za readmisiju državljanina treće zemlje, lica bez državljanstva i nezakonitog ulaska i boravka;
 - (c) fotografiju lica čija readmisija će se izvršiti;
 - (d) daktiloskopski materijal, ukoliko je potrebno.
4. Uobičajeni formular koji se koristi za zahtjeve za readmisiju priložen je kao Aneks 5 ovog Sporazuma.

Sredstva za dokazivanje državljanstva

Član 6

1. Sredstva za dokazivanje državljanstva u skladu sa članom mogu biti konkretno predložena putem dokumenata navedenih u Aneksu 1 ovog Sporazuma, čak i ako je rok njihovog važenja istekao. Ako se takva dokumenta prezentiraju, ugovorne strane vrše priznavanje državljanstva bez potrebe za daljom istragom. Dokaz državljanstva se ne može izvršiti lažnim dokumentima.
2. U skladu sa članom 2 stav 1 ovog Sporazuma, *prima facie* dokaz državljanstva može se naročito predložiti putem dokumenata pobrojanih u Aneksu 2 ovog Sporazuma, čak i ako je njihov rok važenja istekao. Ako su takva dokumenta prezentirana, ugovorne strane smatraju da je državljanstvo utvrđeno, osim ako ne dokažu suprotno. *Prima facie* dokaz državljanstva ne može se predložiti putem lažnih dokumenata.
3. Ako nije moguće prezentirati ni jedan od dokumenata navedenih u Aneksu 1 i 2 ovog Sporazuma, nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene

ugovorne strane, ili u okviru pravnog osnova zamoljene ugovorne strane, bilo koji drugi organ može, na zahtjev, bez nepotrebnog kašnjenja, a najkasnije u roku tri radna dana od dana prijema zahtjeva, organizovati razgovor sa licem predviđenim za readmisiju sa ciljem utvrđivanja državljanstva tog lica.

Sredstva za dokazivanje državljanstva treće zemlje i lica bez državljanstva

Član 7

1. Dokazi uslova za readmisiju državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva, predviđeni članom 3 stav 1 ovog Sporazuma naročito se obezbijavaju kroz dokazna sredstva navedena u Aneksu 3 ovog Sporazuma, oni se ne mogu obezbijediti putem lažnih dokumenata. Svaki takav dokaz međusobno priznaju ugovorne strane, bez potrebe za bilo kakvom dodatnom istragom.
2. *Prima facie* dokazi o postojanju uslova za readmisiju državljana treće zemlje i lica bez državljanstva, predviđeni članom 3 stav 1 ovog Sporazuma naročito se obezbijavaju putem dokaznih sredstava navedenih u Aneksu 4 ovog Sporazuma; oni ne mogu biti obezbijeđeni putem lažnih dokumenata. U slučaju kada je prezentiran takav *prima facie* dokaz, ugovorne strane smatraju da su uslovi stvoreni, osim ako oni ne dokažu suprotno.
3. Nezakonitost ulaska, prisustva ili boravka, utvrđuje se na osnovu putnih isprava predmetnog lica u kojima nedostaje potrebna viza ili druga dozvola boravka na teritoriji ugovorne strane molilje. Isto tako, izjava ugovorne strane molilje da je dotično lice zatečeno bez posjedovanja neophodnih putnih isprava, vize ili dozvole boravka, takođe će predstavljati *prima facie* dokaz o nezakonitom ulasku, prisustvu ili boravku.

Dodatna dokumenta za utvrđivanje državljanstva

Član 8

1. Ako ugovorna strana molilja smatra da dodatna dokumenta koja nijesu navedena u Aneksu 2 i 4 ovog Sporazuma, mogu biti od suštinskog značaja za utvrđivanje državljanstva lica koje je predmet readmisije, ova dokumenta mogu biti dostavljena zamoljenoj ugovornoj strani, uz zahtjev za readmisiju.

2. Odluku da li se dokumenta iz stava 1 ovog člana uzimaju u razmatranje pri procesuiranju zahtjeva za readmisiju, donosi zamoljena ugovorna strana.

Vremenski rokovi

Član 9

1. Zahtjev za readmisiju mora biti podnesen nadležnom organu zamoljene ugovorne strane najkasnije u roku od jedne godine nakon što je nadležni organ ugovorne strane molilje došao do saznanja da državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva ne ispunjava ili više ne ispunjava, važeće uslove za ulazak, prisustvo ili boravak. U slučaju kada postoje pravne ili faktičke prepreke da se zahtjev pravovremeno podnese, vremenski rok se, na zahtjev ugovorne strane molilje, produžava, ali samo do prestanka postojanja prepreka.
2. Na zahtjev za readmisiju mora se, u pisanoj formi, odgovoriti u roku od dvanaest (12) radnih dana. Taj vremenski rok počinje teći danom potvrđivanja prijema zahtjeva za readmisiju.
3. U slučaju kada postoje pravne ili faktičke prepreke da se na zahtjev odgovori u roku od dvanaest (12) radnih dana, uz valjano obrazloženje, ovaj vremenski rok može se produžiti na najviše šest (6) kalendarskih dana.
4. Ako zamoljena država ne odgovori u vremenskom roku navedenom u stavu 2 ili 3 ovog člana, smatra se da je data saglasnost za transfer.
5. Nakon davanja saglasnosti od strane zamoljene ugovorne strane, ugovorna strana molilja će izvršiti transfer datog lica u roku od dva mjeseca. Na zahtjev ugovorne strane molilje, ovaj vremenski rok može se produžiti za vrijeme koje je neophodno radi otklanjanja pravnih i faktičkih prepreka.

Modaliteti transfera i načini prevoza

Član 10

1. Prije povratka lica, nadležni organi ugovornih strana unaprijed postižu dogovor u pisanoj formi u vezi sa datumom transfera, graničnim prelazom, eventualnom pratnjom i ostalim informacijama relevantnim za povratak.
2. Ako je, neophodno, pisani dogovor iz stava 1 ovog člana, takođe treba da sadrži:

- (a) izjavu kojom se ukazuje da lice koje je predmet transfera može trebati medicinsku pomoć ili njega, ako je to u interesu lica;
 - (b) izjavu o potrebi primjene bilo koje zaštitne ili bezbjednosne mjere koja može biti neophodna u slučaju pojedinačnog transfera, ili informaciju u vezi sa zdravstvenim stanjem lica, ako je to u njegovom interesu.
3. Prevoz se može obaviti vazdušnim ili kopnenim putem. Povratak vazdušnim putem nije ograničen na korišćenje nacionalnih avioprevoznika ugovornih strana, i može se obaviti redovnim ili charter letom. U slučaju povratka sa pratnjom, članovi pratnje moraju posjedovati ovlaštenje od ugovorne strane molilje.
 4. Ako neko lice u postupku readmisije ili tranzita prati pratnja, ugovorna strana molilja dostavlja sljedeće podatke: ime, prezime, funkcije lica koje vrše pratnju, vrstu, broj i datum izdavanja pasoša i službenih legitimacija, sadržinu naredbe službenog zadatka.
 5. Pratnja je dužna da poštuje zakone zamoljene ugovorne strane.
 6. Pratnja ne nosi službenu uniformu, niti nosi oružje, kao ni druge predmete čije nošenje je ograničeno na teritoriji zamoljene ugovorne strane.
 7. Pratnja nosi validne pasoše i službene legitimacije, kao i naredbe službenog zadatka koje izdaje nadležni organ ugovorne strane molilje.
 8. Broj pripadnika pratnje unaprijed dogovaraju nadležni organi po pojedinačnim osnovama.
 9. Nadležni organi sarađuju po svim pitanjima vezano za boravak pratnje na teritoriji zamoljene ugovorne strane. Ako je neophodno, nadležni organi zamoljene ugovorne strane obezbjeđuju neophodnu pomoć pratnji.

Readmisija greškom

Član 11

1. Ako se u roku od tri mjeseca od povratka datog lica, ustanovi da uslovi iz člana 2 ili 3 ovog Sporazuma nijesu zadovoljeni, ugovorna strana molilja ponovo prima bilo koje lice koje je readmisijom vraćeno u zamoljenu ugovornu stranu.

2. U tom slučaju, proceduralne odredbe ovog sporazuma primjenjuju se *mutatis mutandis*, s tim što moraju biti date sve raspoložive informacije koje se odnose na stvarni identitet i državljanstvo lica koje je potrebno ponovno primiti.

Principi tranzita

Član 12

1. Ugovorne strane treba da ograniče tranzit državljana trećih država ili lica bez državljanstva na slučajave kada ta lica ne mogu biti direktno vraćena u državu destinacije.
2. Ugovorne strane daju dozvolu i ovlaštenje za tranzit državljana treće zemlje ili lica bez državljanstva ako to zahtijeva jedna od ugovornih strana, a druga ugovorna strana odobrava tranzit državljana trećih država ili lica bez državljanstva, ako je osiguran nastavak putovanja u moguće druge države tranzita i readmisija od strane države destinacije.
3. Ugovorne strane mogu odbiti tranzit:
 - (a) ako se državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva izlaže stvarnom riziku da bude u državi destinacije ili drugoj državi tranzita podvrgnuto torturi, nehumanom ili ponižavajućem tretmanu ili kažnjavanju ili smrtnoj kazni ili progonu po osnovu njegove rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj socijalnoj grupi ili političkog uvjerenja; ili
 - (b) ako će državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva u državi destinacije ili drugoj državi tranzita, biti podvrgnuto krivičnim sankcijama; ili
 - (c) iz razloga javnog zdravlja, unutrašnje bezbjednosti, javnog reda ili drugih nacionalnih interesa zamoljene ugovorne strane.
4. Ugovorne strane mogu povući bilo kakvo izdato odobrenje ukoliko se naknadno pojave ili objelodane okolnosti iz stava 3 ovog člana, koje predstavljaju prepreku operaciji tranzita, ili ako više nije osiguran nastavak putovanja u moguće države tranzita ili readmisije od strane države destinacije. U tom slučaju, ugovorna strana molilja, kada je to potrebno, dužna je da bez odlaganja ponovo primi državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva.

Postupak tranzita

Član 13

1. Zahtjev za tranzit dostavlja nadležni organ ugovorne strane molilje u pisanoj formi direktno nadležnom organu zamoljene ugovorne strane putem kanala sigurne veze, a naročito putem faksa ili i-mejla. Nadležni organ zamoljene ugovorne strane odmah po prijemu zahtjeva za tranzit potvrđuje prijem.
2. Odgovor na zahtjev za tranzit podnosi nadležni organ zamoljene ugovorne strane u pisanoj formi nadležnom organu ugovorne strane molilje preko kanala sigurne veze, a naročito putem faksa ili i-mejla u roku od tri radna dana, i u pisanoj formi potvrđuje mjesto ulaska i predviđeno vrijeme tranzita ili, u slučaju odbijanja zahtjeva za tranzit, informiše o razlozima odbijanja.
3. Zahtjev za tranzit sadrži sljedeće informacije:
 - (a) vrsta tranzita (vazdušnim ili kopnenim putem), moguće druge države tranzita i namjeravanu krajnju destinaciju;
 - (b) podatke o predmetnom licu (npr. ime, prezime, djevojačko prezime, ostala imena ili lažna imena ili imena po kojima je lice poznato, datum rođenja, pol i, po mogućnosti, mjesto rođenja, državljanstvo, jezik, tip i broj putne isprave);
 - (c) predviđeni granični prelaz, vrijeme transfera i eventualno korišćenje pratnje;
 - (d) izjavu ugovorne strane molilje, da su zadovoljeni uslovi u skladu sa članom 12 stav 2 ovog Sporazuma, te da nijesu poznati nikakvi razlozi za odbijanje zahtjeva u skladu sa članom 12 stav 3 ovog Sporazuma.
 - (e) Uobičajeni formular koji se koristi za zahtjeve za tranzit nalazi se u prilogu kao Aneks 6 ovog Sporazuma.

4. Ako se operacija tranzita odvija vazdušnim putem, lice koje je predmet transfera i eventualna pratnja, oslobađaju se potrebe za pribavljanja aerodromske tranzitne vize.
5. Nadležni organi zamoljene ugovorne strane, nakon međusobnih konsultacija, pružaju pomoć u operacijama tranzita, a naročito putem nadzora lica koja su u pitanju i obezbjeđenja odgovarajućih pogodnosti u tu svrhu.

Troškovi prevoza i tranzita

Član 14

Ne dovodeći u pitanje pravo nadležnih organa na nadoknadu troškova u vezi sa readmisijom od lica čija se readmisija vrši ili trećih strana, sve troškove prevoza koji su nastali u vezi sa readmisijom ili operacijom tranzita, u skladu sa ovim Sporazumom, do granice države krajnje destinacije, snosi ugovorna strana molilja.

Zaštita podataka

Član 15

Lične podatke razmjenjuju nadležni organi ugovornih strana isključivo ako je njihovo dostavljanje neophodno u cilju sprovođenja ovog Sporazuma. Obrada i postupanje sa ličnim podacima vrši se u skladu sa nacionalnim zakonima ugovornih strana. Pored navedenog, primjenjuju se sljedeći principi:

- a) lični podaci moraju se obrađivati na korektan i zakonit način;
- b) lični podaci moraju se prikupljati u naznačene, izričite i zakonite svrhe sprovođenja ovog sporazuma, i ne može ih dalje obrađivati organ koji ih je dostavio, niti organ primalac, na način koji nije kompatibilan sa ovom svrhom;
- c) lični podaci moraju biti adekvatni, relevantni i u mjeri potrebnoj za svrhu u koju su prikupljeni i/ili dalje obrađeni; naročito, lični podaci mogu se odnositi isključivo na:
 - (a) lice čiji se transfer vrši (npr. prezime, ime, prethodna imena, druga imena koja koristi i po kojima je poznat, pol, bračno stanje, datum i mjesto rođenja, sadašnje i prethodno državljanstvo);

- (b) pasoš, ličnu kartu ili vozačku dozvolu (broj, rok važenja, datum izdavanja, organ koji je izdao dokument, mjesto izdavanja);
 - (c) mjesta zaustavljanja i maršrute;
 - (d) druge podatke, neophodne za identifikaciju lica ili provjeru postojanja uslova za readmisiju u skladu sa ovim Sporazumom;
- d) lični podaci moraju biti tačni i, gdje je potrebno, ažurirani;
- e) lični podaci moraju biti držani u obliku koji dozvoljava identifikaciju predmetnih lica na vremenski rok ne duži od neophodnog za svrhu u koju su podaci prikupljeni ili u koju su dalje obrađivani;
- f) organ koji dostavlja podatke i organ koji ih prima, preduzimaju sve razumne korake radi obezbjeđivanja, na odgovarajući način, brisanje ili blokiranje ličnih podataka, kada obrada nije u skladu sa odredbama ovog člana, a naročito kada podaci nijesu adekvatni, relevantni ili tačni, ili kada prelaze mjeru u vezi sa svrhom njihove obrade. Ovo obuhvata obavještanje druge ugovorne strane o svakom razmatranju, brisanju ili blokiranju podataka;
- g) na zahtjev, organ koji prima podatke, obavještava organ koji je podatke dostavio o upotrebi dostavljenih podataka, kao i rezultatima dobijenim od njihove upotrebe;
- h) lični podaci mogu se dostavljati isključivo nadležnim organima. Dalje dostavljanje drugim organima zahtijeva prethodnu saglasnost organa koji je podatke dostavio;
- i) organi koji dostavljaju i primaju podatke dužni su da vode pisane evidencije o dostavljanju i prijemu ličnih podataka.

Član 16

Nadležni organi

1. Nadležni organi za sprovođenje Sporazuma su:

a) za Crnu Goru:

- za readmisiju:

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Direktorat za upravne unutrašnje poslove

Direkcija za strance, migracije i readmisiju

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22

81 000 Podgorica

Broj telefona: +382 20 22 53 41

Broj faksa: +382 20 20 32 75

E-mail: mupreadmisija@t-com.me

- za tranzit:

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Uprava policije

Sektor granične policije

Odsjek za strance, vize i suzbijanje nezakonitih migracija

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22

81 000 Podgorica

Telefon: +382 20 202 895

Faks: +382 20 246 526 (Operativno komunikacioni centar uprave policije)

+382 20 202 896 (Sektor granične policije)

E-mail: odsjekkpdg@t-com.me

b) za Republiku Azerbejdžan:

– za readmisiju i tranzit:

-
2. Ugovorne strane, putem diplomatskih kanala, odmah obavještavaju jedna drugu o bilo kakvim promjenama i detaljima vezano za promjene koje se tiču nadležnih organa i kontakt detalja.
 3. Diplomatsko–konzularna predstavništva ugovornih strana određena su da pruže pomoć nadležnim organima u svrhe sprovođenja ovog Sporazuma.

Određivanje graničnih prelaza

Član 17

1. U svrhe readmisije i tranzita, ugovorne strane određuju sljedeće granične prelaze:
 - (a) za Crnu Goru: međunarodni aerodrom Podgorica;
 - (b) za Republiku Azerbejdžan _____;
2. Izuzetno, ugovorne strane mogu odrediti druge granične prelaze, što se utvrđuje shodno nastalim potrebama.
3. Ugovorne strane odmah obavještavaju jedna drugu o bilo kojim promjenama vezano za listu graničnih prelaza iz stava 1 ovog člana, direktno preko nadležnih organa.

Jezik komunikacije

Član 18

U svrhe sprovođenja ovog Sporazuma, jezik komunikacije je engleski.

Principi dobre saradnje

Član 19

1. Obje ugovorne strane preuzimaju na sebe obavezu da bilo kakve probleme koji proisteknu iz implementacije ovog Sporazuma rješavaju zajednički. One će stalno informisati jedna drugu o imigracionim uslovima za svoje i državljane trećih država.
2. Bilo koji nesporazum koji nastane u tumačenju i primjeni ovog Sporazuma rješavaće se kroz međusobne konsultacije i razmjenu mišljenja, usmeno ili u pisanoj formi, između ovlašćenih organa ugovornih strana.

3. Svaka od ugovornih strana može zatražiti da se eksperti dvije ugovorne strane sastanu radi rješavanja bilo kojeg problema u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog sporazuma.

Klauzula usaglašenosti

Član 20

1. Ovaj sporazum neće imati uticaja na prava, obaveze i odgovornosti ugovornih strana koje proizilaze iz međunarodnog prava.

2. Ovaj sporazum se neće primjenjivati na lica koja se nalaze u postupku azila u bilo kojoj od ugovornih strana sve do donošenja konačne odluke po zahtjevu za azil.

Aneksi

Član 21

Svi aneksi ovog Sporazuma čine njegov sastavni dio.

Izmjene i dopune

Član 22

Ovaj Sporazum može se mijenjati i dopunjavati u bilo kom trenutku uz uzajamnu pisanu saglasnost ugovornih strana. Izmjene i dopune stupaju na snagu shodno istoj zakonskoj proceduri koja je predviđena članom 25 stav 1 ovog Sporazuma.

Privremena suspenzija

Član 23

Svaka ugovorna strana, zvaničnim obavještenjem drugoj ugovornoj strani, može privremeno suspendovati, djelimično ili u potpunosti, sprovođenje ovog Sporazuma, u dijelu državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva, po osnovu bezbjednosti, zaštite javnog poretka ili javnog zdravlja ili drugih nacionalnih interesa. Suspenzija stupa na snagu drugog dana od dana prijema pisanog obavještenja.

Otkazivanje

Član 24

Svaka ugovorna strana može putem pisanog obavještenja drugoj ugovornoj strani otkazati ovaj Sporazum. Ovaj Sporazum prestaje da se primjenjuje tri mjeseca od dana prijema takvog obavještenja.

Stupanje na snagu i trajanje

Član 25

Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon dana prijema zadnjeg pisanog obavještenja, kojim se ugovorne strane međusobno obavještavaju, diplomatskim putem, o ispunjenju svih neophodnih uslova predviđenih njihovim nacionalnim zakonima za njegovo stupanje na snagu.

Ovaj Sporazum se zaključuje na neodređeni vremenski period.

Sačinjeno u dana..... godine, u dva originalna primjerka, svaki na crnogorskom, azerbejdžanskom i engleskom jeziku, pri čemu se svaki od tekstova smatra jednako vjerodostojnim.

U slučaju razlika u tumačenju ovog Sporazuma, mjerodavna je verzija na engleskom jeziku.

Za Vladu Crne Gore

Za Vladu Republike Azerbejdžana

Aneks 1

Dokumenta koja se smatraju dokazom državljanstva

(Član 2 stav 1 i član 6 stav Sporazuma)

Kada je zamoljena država Crna Gora:

- ◆ putna isprava bilo koje vrste koja je izdata nakon 5. maja 2008. godine, (crnogorski pasoš, diplomatski pasoš, crnogorski službeni pasoš i putni list za crnogorskog državljanina);
- ◆ lična karta izdata crnogorskom državljaninu izdata nakon 5. maja 2008. godine.

Kada je zamoljena država Republika Azerbejdžan:

- ◆ Svi tipovi važećih pasoša Republike Azerbejdžana;
- ◆ Važeće lične karte
- ◆ putne isprave izdate od strane organa Republike Azerbejdžana.

Aneks 2

Dokumenta koja se smatraju *prima facie* dokazom državljanstva

(Član 2 stav 1 i član 6 stav 1 Sporazuma)

- Bilo koja isprava navedena u Aneksu 1 ovog Sporazuma, čija rok važenja je istakao
- Fotokopije bilo kojih isprava navedenih u Aneksu 1 ovog Sporazuma
- Vojna lična karta i vojna službena knjižica
- Službena legitimacija izdata od strane nadležnog državnog organa
- Pomorska knjižica i službena legitimacija brodskih oficira
- Uvjerenje o državljanstvu i druga zvanična dokumenta u kojima se pominje ili jasno navodi državljanstvo
- Vozačka dozvola
- Izvod iz matične knjige rođenih
- bilo koji drugi zvanični dokument koji može pomoći u utvrđivanju državljanstva datog lica
- izjava lica koje je predmet readmisije ili vjerodostojnog svjedoka koja ulazi u službeni zapisnik sačinjen kod za to ovlašćenog organa što može biti potvrđeno od zamoljene ugovorne strane

Aneks 3

Dokumenta koja se smatraju dokazom uslova za readmisiju državljana treće zemlje i lica bez državljanstva

(Član 3 stav 1 i 7 stav 1 Sporazuma)

- Štambilji ulaska/izlaska ili slične ovjere sa datumom u putnoj ispravi lica
- Dokumenta, uvjerenja i potvrde bilo koje vrste na kojima se nalazi ime lica (npr. hotelski računi, potvrde o iznajmljivanju vozila, priznanice kreditnih kartica i sl.), u kojima je jasno naznačeno da je to lice boravilo na teritoriji zamoljene države određenog datuma ili vremenskog perioda
- Putne karte na kojima se nalazi ime lica i/ili liste putnika avio, željezničkog, autobusnog ili broskog saobraćaja kojima se potvrđuje prisustvo i plan puta lica na teritoriji zamoljene države određenog datuma ili vremenskog perioda
- Informacije kojima se potvrđuje da je to lice koristilo usluge prevoznika ili putničke agencije kojima se dokazuje da je dato lice određenog dana koristilo njihove usluge.

Aneks 4

Dokumenta koja se smatraju *prima facie* dokazom uslova za readmisiju državljana treće zemlje i lica bez državljanstva

(Član 3 stav 1 i 7 stav 2 Sporazuma)

- Izjava predmetnog lica data u sudskom ili upravnom postupku
- Izvještaj koji su sačinili relevantni organi države molilje sa mjestom i okolnostima pod kojima je predmetno lice zatečeno nakon ulaska na teritoriju te države
- Podaci vezani za identitet i/ili boravište lica koje su dostavile međunarodne organizacije (npr. UNHCR)
- Izvještaji/potvrda informacija od strane članova porodice, saputnika i td.
- Izjava predmetnog lica

Aneks 5

(grb ugovorne strane molilje)

(grb zamoljene ugovorne strane)

(Naziv organa ugovorne strane molilje)

Mjesto i datum:

Veza broj : _____

Primalac: _____

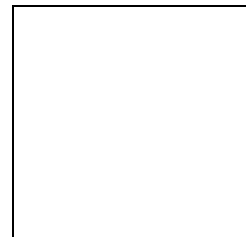
(Naziv organa primaoca zahtjeva)

ZAHTJEV ZA READMISIJU

**u skladu sa članom 5 Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžana o readmisiji
(vraćanje i prihvatanje) lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit**

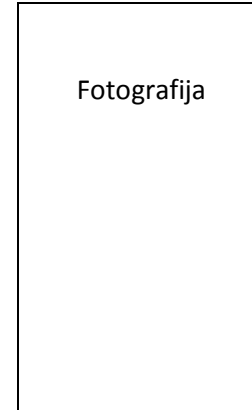
A. LIČNI PODACI

1. Ime i prezime (prezime podvući):

2. Djevojačko prezime:

3. Datum i mjesto rođenja:

4. Pol i lični opis (visina, boja očiju, posebni znaci, i td.):

5. Takođe poznat kao (ranija imena i nadimci koje je koristio):

6. Državljanstvo i jezik:

7. Bračno stanje: oženjen neoženjen razveden udovac

Ako je oženjen: ime bračnog druga _____

Imena i starost djece (ako ih ima):

8. Zadnja adresa prebivališta u zamoljenoj državi, ako je ima:

B. LIČNI PODACI BRAČNOG DRUGA (PO POTREBI)

1. Ime i prezime (prezime podvući):

2. Djevojačko prezime _____

3. Datum i mjesto rođenja: _____

4. Pol i lični opis (visina, boja očiju, posebni znaci, i td.):

5. Takođe poznat kao (ranija imena i nadimci koje je koristio):

6. Državljanstvo i jezik:

C. LIČNI PODACI O DJECI (PO POTREBI)

1. Ime i prezime (prezime podvući):

2. Datum i mjesto rođenja: _____

3. Pol i lični opis (visina, boja očiju, posebni znaci, itd):

4. Takođe poznat kao (ranija imena i nadimci koja je koristio)

5. Državljanstvo i jezik:

D. DOKAZNA SREDSTVA U PRILOGU

1. _____
(Pasoš br.) _____
(datum i mjesto izdavanja)

_____ (organ koji je izdao) _____
(datum prestanka važenja)

2. _____
(lična karta br.) _____
(datum i mjesto izdavanja)

_____ (organ koji je izdao) _____
(datum prestanka važenja)

3. _____
(vozačka dozvola br.) _____
(datum i mjesto izdavanja)

_____ (organ koji je izdao) _____
(datum prestanka važenja)

4. _____
(drugi document br.) _____
(datum i mjesto izdavanja)

E. NAPOMENE

(pečat i potpis)

Aneks 6

ZAHTJEV ZA DOZVOLU TRANZITA

u skladu sa članom 13 stav 3 Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžana o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit

A. LIČNI PODACI

1. Puno ime i prezime (prezime podvući) :

2. Djevojačko prezime:

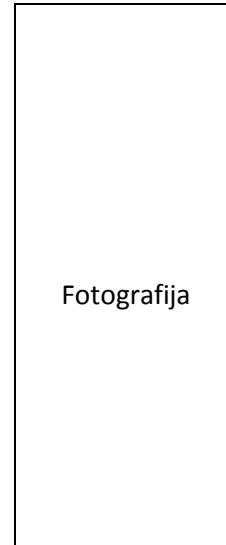
3. Datum i mjesto rođenja:

4. Pol i fizički opis (visina, boja očiju, posebni znaci, itd):

5. Takođe poznat kao (prethodna imena, ostala korišćena imena/po kojima je poznat ili nadimci):

6. Državljanstvo i jezik:

7. Vrsta i broj putne isprave:

B. OPERACIJA TRANZITA

1. Vrsta tranzita:

vazdušni

morski

kopneni

2. Država konačne destinacije

3. Moguće druge države tranzita

4. Predloženi granični prelaz, datum, vrijeme transfera i mogući eskort

5. Prijem se garantuje u bilo koju drugu državu tranzita ili državu konačne destinacije (član 12 stav 2)

da

ne

6. Saznanja o bilo kakvom razlogu odbijanja tranzita (član 12 stav 3)

da

ne

C. NAPOMENE

(Potpis)

(Žig/pečat)

**AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO
AND
THE GOVERNMENT OF THE _____ ON THE READMISSION OF
PERSONS RESIDING WITHOUT AUTHORISATION**

The Government of Montenegro and the Government of the _____, hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

having the wish to improve the cooperation between the two Contracting Parties and to assure a more efficient application of rules for circulation of persons,

considering as priority the respect and assurance of rights and guarantees stipulated by the norms in force,

desiring to regulate, in accordance with the international practice governing this area and the accepted international obligations, mutual readmission of persons and to determine the conditions for transit of citizens of third States and persons without citizenship whose entry to or residence in the territory of the State of the other Contracting Party is illegal,

on the basis of an efficient cooperation and principle of reciprocity,

taking into consideration that illegal migration presents a danger to the public security and economic stability of the Contracting Parties,

aware of the fact that restricting illegal migration of persons is part of an overall effort towards European co-operation,

have agreed as follows:

**Article 1
Definitions**

In the sense of the present Agreement the next terms mean as it follows:

- a. *“Requesting Contracting Party”* shall mean Contracting Party which submits a readmission or transit application;
- b. *“Requested Contracting Party”* shall mean Contracting Party to which it is addressed the readmission or transit application;
- c. *“Visa”* shall mean an authorisation issued or a decision taken by the competent authorities of Contracting Parties which is required with a view to entry in, stay or transit through its territory. This shall not include airport transit visa;
- d. *“Residence permit”* shall mean a permit of any type issued by the competent authorities of Contracting Parties entitling a person to reside on its territory. This shall not include temporary permission to remain on its territory in connection with the processing of an asylum application or an application for a residence permit.
- e. *“Citizen of Montenegro”* shall mean any person who holds the citizenship of Montenegro, in accordance with its legislation;
- f. *“Citizen of the _____”* shall mean any person who holds the citizenship of the _____, in accordance with its legislation;
- g. *“Third-country citizen”* shall mean any person who holds a citizenship other than that of Montenegro or of the _____;
- h. *“Stateless person”* shall mean any person who does not hold a citizenship of any State;
- i. *“Competent authorities”* shall mean national competent authorities of the Contracting Parties entrusted with the implementation of this Agreement, pursuant with Article 16 paragraph 1 of this Agreement;
- j. *“Transit”* shall mean the passage of a third country citizen or a stateless person through the territory of the Requested Contracting Party while travelling from the Requesting Contracting Party to the country of destination;

- k. “*Readmission*” shall mean return by the Requesting Contracting Party and admission by the Requested Contracting Party of a person (citizen of the Requested Contracting Party, third country citizen or stateless person) who do not, or no longer, fulfil the conditions for entry to, presence in, or residence on, the territories of the Contracting Parties in accordance with the provisions of this Agreement.

Article 2

Readmission of Own Citizens

(1) At the request of the Requesting Contracting Party, the Requested Contracting Party shall admit without any formalities any person who does not fulfil or no longer fulfils the valid requirements for entry to or residence on the sovereign territory of the Requesting Contracting Party, provided that it is proved or assumed on the basis of prima facie evidence that person possesses the citizenship of the Requested Contracting Party.

(2) Requested Contracting Party shall also readmit:

- minor unmarried children of the person mentioned in paragraph 1, regardless of their place of birth or their citizenship, unless they have an independent right of residence in the Requesting Contracting Party;
- spouses of person mentioned in paragraph 1, holding another citizenship, provided they have the right to enter and stay or receive the right to enter and stay in the territory of Requested Contracting Party, unless they have an independent right of residence in the Requesting Contracting Party.

(3) The Requested Contracting Party shall also readmit persons who have been deprived of, or who have renounced, the citizenship of the Requested Contracting Party since entering the territory of the Requesting Contracting Party, unless such persons have at least been promised naturalisation by the Requesting Contracting Party.

(4) After the Requested Contracting Party has given a positive reply to the readmission application, the competent consular office of the Requested Contracting Party shall immediately and not later than within three working days, issue the travel document required for the return of the person to be readmitted, with a validity of up to 2 months. If, for legal or factual reasons, the person concerned cannot be transferred within the period of validity of the travel document that was initially issued, the competent consular office of the Requested Contracting Party shall, within 14 calendar days, issue a new travel document with a period of validity of the same duration. If the Requested Contracting has not, within 14 calendar days, issued the new travel document, it shall be deemed to accept the use of the travel document for foreigners

issued by the Requesting Contracting Party for person concern return to the Requested Contracting Party.

(5) In case the person to be readmitted holds the citizenship of a third state in addition to Montenegrin or _____ citizenship, the Requesting Contracting Party State shall take into consideration the will of the person to be readmitted to the state of the person's choice.

Article 3

Readmission of third-country citizens and stateless persons

1. The Requested Contracting Party shall readmit, upon application by the Requesting Contracting Party and without further formalities other than those provided for in this Agreement, all third-country citizens or stateless persons who do not, or who no longer, fulfil the legal conditions in force for entry to, presence in, or residence on the territory of the Requesting Contracting Party provided that it is proved, or may be assumed on the basis of prima facie evidence furnished, that such persons:

- (a) hold, or at the time of entry held, a valid visa or a residence permit issued by the competent authorities of the Requested Contracting Party; or
- (b) illegally and directly entered the territory of the Requesting Contracting Party after having stayed on, or transited through, the territory of the Requested Contracting Party.

2. The readmission obligation in Paragraph 1 shall not apply if:

- (a) the third-country citizen or stateless person has only been in airside transit via an international airport of the Contracting Parties; or
- (b) the Requesting Contracting Party has issued to the third-country citizen or the stateless person a visa or a residence permit before or after entering its territory unless:
 - i. that person is in possession of a visa or a residence permit, issued by the Requested Contracting Party, which expires later, or
 - ii. the visa or the residence permit has been obtained by using forged or falsified documents, or by making false statements, and that the person concerned has stayed on, or transited through, the territory of the Requested Contracting Party or
 - iii. that person fails to observe any condition attached to the visa and that the person has stayed on, or transited through, the territory of the Requested Contracting Party.

3. After the Requested Contracting Party has given a positive reply to the readmission application, the Requesting Contracting Party issues to the person concerned the travel document for foreigners required for his or her return to the Requested Contracting Party.

Article 4

Readmission Principles

1. Subject to Paragraph 2 of this Article, any transfer of a person to be readmitted on the basis of one of the obligations contained in Articles 2 and 3 shall require the submission of a readmission application to the competent authority of the Requested Contracting Party.
2. No readmission application shall be needed where the person to be readmitted is in possession of a valid travel document and in case such a person is a third-country citizen or stateless person, also holds a valid visa or a residence permit of the Requested Contracting Party.

Article 5

Readmission application

1. The readmission application shall be submitted in writing by the competent authority of the Requesting Contracting Party to the competent authority of the Requested Contracting Party via secured communication channels, in particular by mail or e-mail. The competent authority of the Requested Contracting Party shall send an acknowledgment immediately upon receiving the readmission application.
2. The reply to the readmission application shall be submitted in writing to the competent authority of the Requesting Contracting Party by the competent authority of the Requested Contracting Party via secured communication channels, in particular by fax or e-mail. In case the readmission application is refused, reasons shall be given in writing.
3. To the extent possible, the readmission application is to contain the following information:
 - (a) the particulars of the person to be readmitted (e.g. given names, surnames, date and place of birth and the last place of residence) and, where appropriate, the particulars of minor unmarried children and/or spouses;
 - (b) documents on the basis of which the citizenship shall be proven and the indication of the means with which prima facie evidence of citizenship, transit, the conditions for the readmission of third-country citizens and stateless persons and unlawful entry and residence will be provided;
 - (c) photograph of the person to be readmitted,
 - (d) finger prints of the person if needed.
4. A common form to be used for readmission applications is attached as Annex 5 to this Agreement.

Article 6

Means of evidence regarding citizenship

1. Proof of citizenship pursuant to Article 2(1) of this Agreement can be particularly furnished through the documents listed in Annex 1 of this Agreement, even if their period of validity has expired. If such documents are presented, the Contracting Parties shall mutually recognise the citizenship without further investigation being required. Proof of citizenship cannot be furnished through false documents.
2. Prima facie evidence of citizenship pursuant to Article 2(1) of this Agreement can be particularly furnished through the documents listed in Annex 2 of this Agreement, even if their period of validity has expired. If such documents are presented, the Contracting Parties shall deem the citizenship to be established, unless they can prove otherwise. Prima facie evidence of citizenship cannot be furnished through false documents.
3. If none of the documents listed in Annexes 1 and 2 of this Agreement can be presented, the consular offices of the Requested Contracting Party or within the legal framework of the Requested Contracting Party, any other authority shall, upon request, make arrangements to interview the person to be readmitted without undue delay, at the latest within three working days from the requesting day, in order to assist in establishing the person's citizenship.

Article 7

Means of evidence regarding third-country citizens and stateless persons

1. Proof of the conditions for the readmission of third-country citizens and stateless persons laid down in Article 3(1) of this Agreement, shall be particularly furnished through the means of evidence listed in Annex 3 of this Agreement; it cannot be furnished through false documents. Any such proof shall be mutually recognized by the Contracting Parties without any further investigation being required.
2. Prima facie evidence of the conditions for the readmission of third-country citizens and stateless persons laid down in Article 3(1) shall be particularly furnished through the means of evidence listed in Annex 4 of this Agreement; it cannot be furnished through false documents. Where such prima facie evidence is presented, the Contracting Parties shall deem the conditions to be met, unless they can prove otherwise.
3. The unlawfulness of entry, presence or residence shall be established by means of the travel documents of the person concerned in which the necessary visa or other residence permit for the territory of the Requesting Contracting Party are missing. A statement by the Requesting Contracting Party that the person concerned has been found not having the necessary travel documents, visa or residence permit shall likewise provide prima facie evidence of the unlawful entry, presence or residence.

Article 8
Additional documents for establishing the citizenship

1. If the Requesting State considers that additional documents not listed in Annexes 2 and 4 to this Agreement may be essential for establishing the citizenship of the person to be readmitted, such documents may be submitted to the Requested Contracting Party together with the readmission application.
2. The decision as to whether the documents listed in Paragraph 1 of this Article are to be taken into account in processing the readmission application shall be made by the Requested Contracting Party.

Article 9
Time limits

1. The application for readmission must be submitted to the competent authority of the Requested Contracting Party within a maximum period of one year after the Requesting Contracting Parties competent authority has gained knowledge that a third-country citizen or a stateless person does not, or does no longer, fulfil the conditions in force for entry to, presence in or residence. Where there are legal or factual obstacles to the application being submitted in time, the time limit shall, upon request by the Requesting Contracting Party, be extended but only until the obstacles have ceased to exist.
2. A readmission application must be replied to in writing within 12 (twelve) working days. This time limit begins to run with the date of the acknowledgment of the receipt of the readmission request.
3. Where there are legal or factual obstacles to the application being replied to within 12 (twelve) working days, this time limit may, upon reasoned request, be extended with a maximum of 6 (six) calendar days.
4. If the Requested Contracting Party does not reply within the time limits mentioned in Paragraph 2 or 3 of this Article, the transfer shall be deemed to have been agreed to.
5. After positive response has been given by the Requested Contracting Party, the person concerned shall be transferred by the Requesting Contracting Party within two months. On request of the Requesting Contracting Party, this time limit may be extended by the time taken to deal with legal or practical obstacles.

Article 10
Transfer modalities and modes of transportation

1. Before returning a person, the competent authorities of the Contracting Parties shall make arrangements in writing in advance regarding the return date, the border crossing point, possible escorts and other information relevant to the return.
2. To the extent possible and if necessary, the written arrangements mentioned in Paragraph 1 of this Article should also contain the following information:
 - (a) a statement indicating that the person to be transferred may need help or care, if this is in the interest of the person concerned;
 - (b) any other protection or security measures, which may be necessary in the individual transfer case or information concerning the health of the person, if it is in the interest of the person concerned.
3. Transportation may take place by air or land. Return by air shall not be restricted to the use of the national carriers of the Contracting Parties and may take place by using scheduled or charter flights. In the event of escorted returns, the escorting personnel shall be provided by the Requesting Contracting Party.
4. If a person in the process of readmission or transit is to be accompanied by escorts, the Requesting Contracting Party shall give the following data: first names, family names, functions of escorting persons, type, number and date of issue of passports and service identification cards, contents of their mission order.
5. Escorts shall be obliged to comply with the legislation of the Requested Contracting Party.
6. Escorts shall not wear service uniform, and bear weapons and other objects restricted on the territory of the Requested Contracting Party.
7. Escorts shall carry valid passports and service identification cards, as well as mission orders issued by the competent authority of the Requesting Contracting Party.
8. The number of escort staff shall be agreed upon in advance by the competent authorities on a case-by-case basis.
9. The competent authorities shall cooperate on all issues related to the stay of escorts in the territory of the Requested Contracting Party. If necessary, the competent authorities of the Requested Contracting Party shall provide the escorts with possible assistance.

Article 11

Readmission in error

1. The Requesting Contracting Party shall take back any person readmitted by the Requested Contracting Party if it is established, within a period of three months after the return of the person concerned, that the requirements laid down in Articles 2 or 3 of this Agreement have not been met.

2. In such cases the procedural provisions of this Agreement shall apply mutatis mutandis and all available information relating to the actual identity and citizenship of the person to be taken back shall be provided.

Article 12

Transit Principles

1. The Contracting Parties should restrict the transit of third-country citizens or stateless persons to cases where such persons cannot be returned to the State of destination directly.

2. The Contracting Parties shall allow and authorise the transit of third-country citizens or stateless persons when requested by one of the Contracting Parties, if the onward journey to possible other States of transit and the readmission by the State of destination is assured.

3. Transit can be refused by the Contracting Parties:

- (a) if the third-country citizen or the stateless person runs the real risk of being subjected to torture or to inhuman or degrading treatment or punishment or the death penalty or of persecution because of his race, religion, nationality, membership of a particular social group or political conviction in the State of destination or another State of transit; or
- (b) if the third-country citizen or the stateless person shall be subject to criminal sanctions in the State of Destination or in another State of transit; or
- (c) on grounds of public health, domestic security, public order or other national interests of the Requesting Contracting Party.

4. The Contracting Parties may revoke any authorisation issued if circumstances referred to in Paragraph 3 of this Article subsequently arise or come to light which stand in the way of the transit operation, or if the onward journey in possible States of transit or the readmission by the State of destination is no longer assured. In this case, the Requesting Contracting Party shall take back the third-country citizen or the stateless person, as necessary and without delay.

Article 13

Transit procedure

1. The transit application shall be sent by the competent authority of the Requesting Contracting Party directly to the competent authority of the Requested Contracting Party via

secured communication channels, in particular by fax, or e-mail. The competent authority of the Requested Contracting Party shall send an acknowledgment immediately upon receiving the transit application.

2. The reply to the transit application shall be provided to the competent authority of the Requesting Contracting Party directly by the competent authority of the Requested Contracting Party via secured communication channels, in particular by fax, or e-mail within three working days and in writing confirming the point of entry and the envisaged time of transit, or inform it of the reasons if the transit application is refused.

3. The transit application shall contain the following information:

- (a) type of transit (by air or land), possible other States of transit and intended final destination;
- (b) the particulars of the person concerned (e.g. given name, surname, maiden name, other names used/by which known or aliases, date of birth, sex and - where possible - place of birth, citizenship, language, type and number of travel document);
- (c) envisaged border crossing point, time of transfer and possible use of escorts;
- (d) a statement by the Requesting Contracting Party to the effect that it considers that the conditions referred to in Article 12 Paragraph 2 of this Agreement have been fulfilled and that there is no knowledge of the existence of the reasons for refusing the application under Article 12 Paragraph 3 of this Agreement.
- (e) A common form to be used for transit applications is attached as Annex 6 to this Agreement.

4. If the transit operation takes place by air, the person to be transferred and possible escorts shall be exempted from having to obtain an airport transit visa.

5. The competent authorities of the Requested Contracting Party shall, subject to mutual consultations, assist in the transit operations, in particular through the surveillance of the persons in question and the provision of suitable amenities for that purpose.

Article 14

Transport and transit costs

1. Without prejudice to the right of the competent authorities to recover the costs associated with the readmission from the person to be readmitted or third parties, all transport costs incurred in connection with readmission and transit operations pursuant to this Agreement as far as the border of the State of final destination shall be borne by the Requesting Contracting Party.

Article 15

Data Protection

The communication of personal data shall only take place if such communication is necessary for the implementation of this Agreement by the competent authorities of the Contracting Parties as the case may be. The processing and treatment of personal data in a particular case shall be subject to the domestic laws of the Contracting Parties. Additionally the following principles shall apply:

- (a) personal data must be processed fairly and lawfully;
- (b) personal data must be collected for the specified, explicit and legitimate purpose of implementing this Agreement and not further processed by the communicating authority nor by the receiving authority in a way incompatible with that purpose;
- (c) personal data must be adequate, relevant and not excessive in relation to the purpose for which they are collected and/or further processed; in particular, personal data communicated may concern only the following:
 - the particulars of the person to be transferred (e.g. given names, surnames, any previous names, other names used/by which known or aliases, sex, civil status, date and place of birth, current and any previous citizenship),
 - passport, identity card or driving licence (number, period of validity, date of issue, issuing authority, place of issue),
 - stop-overs and itineraries,
 - the information needed to identify the person to be transferred or to examine the readmission requirements pursuant to this Agreement;
- (d) personal data must be accurate and, where necessary, kept up to date;
- (e) personal data must be kept in a form which permits identification of data subjects for no longer than is necessary for the purpose for which the data were collected or for which they are further processed;
- (f) both the communicating authority and the receiving authority shall take every reasonable step to ensure as appropriate the reviewing, erasure or blocking of personal data where the processing does not comply with the provisions of this article, in particular because those data are not adequate, relevant, accurate, or they are excessive in relation to the purpose of their processing. This includes the notification of any reviewing, erasure or blocking to the other Contracting Party;
- (g) upon request, the receiving authority shall inform the communicating authority of the use of the communicated data and of the results obtained there from;
- (h) personal data may only be communicated to the competent authorities. Further communication to other bodies requires the prior consent of the communicating authority;

- (i) the communicating and the receiving authorities are under an obligation to make a written record of the communication and receipt of personal data.

Article 16

Competent authorities

1. The Contracting Parties have designated the following authorities responsible for the implementation of this Agreement.

(a) *for Montenegro:*

– for readmission

Ministry of Interior,

Department for Foreigners, Migration, Visas and Readmission

Phone : +382 20 225 341

Fax : +382 20 203 275

Email : mupreadmisija@t-com.me

Address: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22, 81000 Podgorica

– for return and transit

Police Directorate,

Border Police Section

Department for Foreigners and Prevention of Illegal Migration

Phone : +382 20 202 895

Fax : +382 20 246 526 (Operational Communications Centre)

Fax : +382 20 202 896 (Border Police Section)

Email : odsjekkgpdg@t-com.me

Address: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22, 81000 Podgorica

(b) *for the _____:*

- for readmission and transit

2. The Contracting Parties shall immediately inform each other of any changes concerning the competent authorities or their details through diplomatic channels.

3. The consular offices of the Contracting Parties are designated to assist the competent authorities for the purposes of the implementation of this Agreement.

Article 17

Designation of border crossing points

1. For readmission and transit the Contracting Parties designate the following border crossing points:

(a) for Montenegro: International Airport in Podgorica.

(b) for the _____

2. The Contracting Parties may exceptionally designate other border crossing points which will be determined according to arising needs.

3. The Contracting Parties shall immediately inform each other of any changes in the list of the border crossing points provided in Paragraph 1 of this Article, through competent authorities directly.

Article 18 Language of Communication

1. For the purposes of the implementation of this Agreement the language of communication will be English.

Article 19 Principles of good co-operation

1. Both Contracting Parties undertake to solve conjointly any problems arising from the implementation of this Agreement. They keep each other constantly informed of immigration requirements (conditions) for the nationals of third states.

2. Any disputes arising out of the interpretation, application or implementation of this Agreement shall be settled through mutual consultations and exchange of views, orally or in written form, between the competent authorities of the Contracting Parties.

3. Each Contracting Party may request that the experts of the two Parties to meet for resolving any problems associated with the interpretation or the application of this Agreement.

Article 20 Conformity clause

1. This agreement shall be applied without prejudice to the rights, obligations and responsibilities of the Contracting Parties arising from international law.

2. This Agreement shall not be applied to the persons who are in the national procedure for asylum seeking in any of the Contracting Parties, until the final decision on the request for asylum is taken.

Article 21

Annexes

All the Annexes to this Agreement constitute its integral part.

Article 22

Amendments

This Agreement may be amended by mutual written consent of the Contracting Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under Article 25(1) of this Agreement.

Article 23

Temporary Suspension

Each Contracting Party may suspend temporarily, by officially notifying the other Contracting Party, the implementation of this Agreement partly or completely with regard to third-country citizens and stateless persons, on grounds of security, protection of public order or public health or other national interests. The suspension shall enter into force on the second day following the day of receipt of such written notification.

Article 24

Termination

Each Contracting Party may terminate this Agreement by written notification to the other Contracting Party. This Agreement shall cease to apply three months after the date of receipt of such notification.

Article 25

Entry into force and duration

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the month following the date of receipt of the last written notification through diplomatic channels, by which the

Contracting Parties inform each other that all necessary requirements foreseen by their national legislation for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

2. This Agreement is concluded for an unlimited period.

Done at _____, on ____ _____ 2012 in duplicate, each in the Montenegrin, _____ and English languages, all texts being equally authentic.

In case of divergence in the interpretation of this Agreement the English text shall prevail.

**For the Government
of Montenegro**

**For the Government of
the _____**

**Documents considered as proof of citizenship
(Articles 2(1) and 6(1) of the Agreement)**

Where the Requested State is Montenegro:

- all valid travel documents (Montenegrin passport, Montenegrin service and diplomatic passports, and lassic pass   for Montenegrin citizens) issued after 05 May 2008,
- valid identity cards issued to Montenegrin citizens after 05 May 2008.

Where the Requested State is the _____:

- all types of valid passports of the _____,
- valid national identity cards.
- travel documents issued by the authorities of the _____.

Annex 2

Documents considered as prima facie evidence of citizenship (Articles 2(1) and 6(2) of the Agreement)

- any of the documents listed in Annex 1 of this Agreement, the validity of which has expired,
- photocopies of any of the documents listed in Annex 1 of this Agreement,
- military identity cards and military service books,
- personnel identity cards issued by competent State authorities,
- seaman's books and skippers' service cards,
- citizenship certificates and other official documents that mention or clearly indicate citizenship,
- driving licenses,
- birth certificates,

- any other official document which can help to establish the citizenship
- statement of the person concerned or of an authentic witness that entered in official minutes report prepared by the competent authorities that can be corroborated by competent authorities of the Requested State.

**Documents considered as proof of the conditions for the readmission of third-country citizens and stateless persons
(Articles 3(1) and 7(1) of the Agreement)**

- entry/departure stamps or similar endorsements with date in the travel document of the person concerned,
- documents, certificates and bills of any kind bearing a person's name (e.g. hotel bills, car rental agreements, credit card receipts etc.) which clearly show that the person concerned stayed on the territory of the requested State at a certain date or period,
- passenger tickets bearing a person's name and/or passenger lists of air, train, coach or boat passages which show the presence and the itinerary of the person concerned on the territory of the requested State at a certain date or period,
- information showing that the person concerned used the services of a transport company or a travel agency on a certain date.

**Documents considered as prima facie evidence of the conditions for the readmission
of third-country citizens and stateless persons
(Articles 3(1) and 7(2) of the Agreement)**

- statement by the person concerned given in judicial or administrative proceedings,
- report prepared by the relevant authorities of the Requesting Contracting Party, of place and circumstances under which the person concerned has been found after entering the territory of that State,
- data related to the identity and/or stay of a person which has been provided by an international organisation (e.g. UNHCR),
- reports/confirmation of data by family members, travelling companions, etc.
- statement of the person concerned.

(Coat of Arms of the Requesting Contracting Party)

(Coat of Arms of the Requested Contracting Party)

(Name of the requesting authority)

Place and date: _____

No : _____

Recipient :

(Name of the requested authority)

READMISSION APPLICATION

In accordance with Article 5 of the Readmission Agreement between the Government of Montenegro and the Government of the

A. PERSONAL DATA

1. First name and last name (underline last name)

2. Maiden name

3. Date and place of birth

2. Sex and physical description (height, eye colour, personal

3. Also known as (nicknames and other names used or known by i.e. aliases):

4. Citizenship and language:

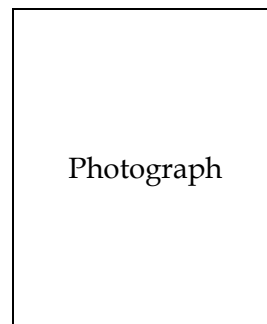
5. Marital status:

Married Single Divorced Widower/Wid

If married: name of the spouse:

Names and age of children (if any):

5. Last known address in the Requested Contracting Party, if any:

B. PERSONAL DATA FOR SPOUSE (AS APPROPRIATE)

1. First name and last name (underline last name)

2. Maiden name

3. Date and place of birth

4. Sex and physical description (height, eye colour, personal marks etc.)

5. Also known as (nicknames and other names used or known by i.e. aliases):

6. Citizenship and language:

C. PERSONAL DATA FOR CHILDREN (AS APPROPRIATE)

1. First name and last name (underline last name)

2. Maiden name

3. Date and place of birth

4. Sex and physical description (height, eye colour, personal marks etc.)

5. Also known as (nicknames and other names used or known by i.e. aliases):

6. Citizenship and language:

D. ENCLOSED EVIDENCE

1. Passport №:

Date and place of issuance:

Issued by:

Date of expiry:

2. ID Card №:

Date and place of issuance:

Issued by:

Date of expiry:

3. Driver's Licence №:

Date and place of issuance:

Issued by:

Date of expiry:

4. Any other official document №:
Issued by:

Date and place of issuance:
Date of expiry:

F. REMARKS

(Seal and signature)

APPLICATION FOR TRANSIT AUTHORIZATION

In accordance with Article 13(3) of the Readmission Agreement between
the Government of Montenegro and the Government of the _____

Recipient: _____

(contact details)

Sender: _____

(contact details)

Request for authorization of transit for the person to be transferred

TRANSIT AUTHORIZATION FOR No

Last name : _____
First name : _____
Date of birth : _____ m/f
Place of birth : _____
Citizenship : _____
Type of _____ Date of _____

Escort(s) (last name, first name, function, documents of escort)

No
Yes

1. _____

2. _____

3. _____

Date of
Itinerary: _____

Departing from: _____

Arrival: _____

Departing from: _____

Arrival: _____

Remarks: _____

Authorised _____

Date/name/signature

Authorized readmission in the country of transit or country of destination (Article 12(2))
Yes/No

Are the reasons for denial of transit indicated (Article 12(3))
Yes/No

Send reply to: _____

Transit authorized: Yes/No

Reasons for denial: _____

Authorised _____

Date/name/signature